

N.º 366 - Any XXXI

BONA PAU

MONTUÏRI

Agost, 1983

Facem festa

AMB IL·LUSIÓ RENOVADA

Quan comença el mes d'agost, els montuïrers ja ens anam preparant per a viure esplendorosament les nostres festes patronals.

Cada any sembla que Sant Bartomeu serà una fita nova i diferent que faci retrobar els amics i paisans i també una oportunitat per a superar obstacles i per a fer comunitat.

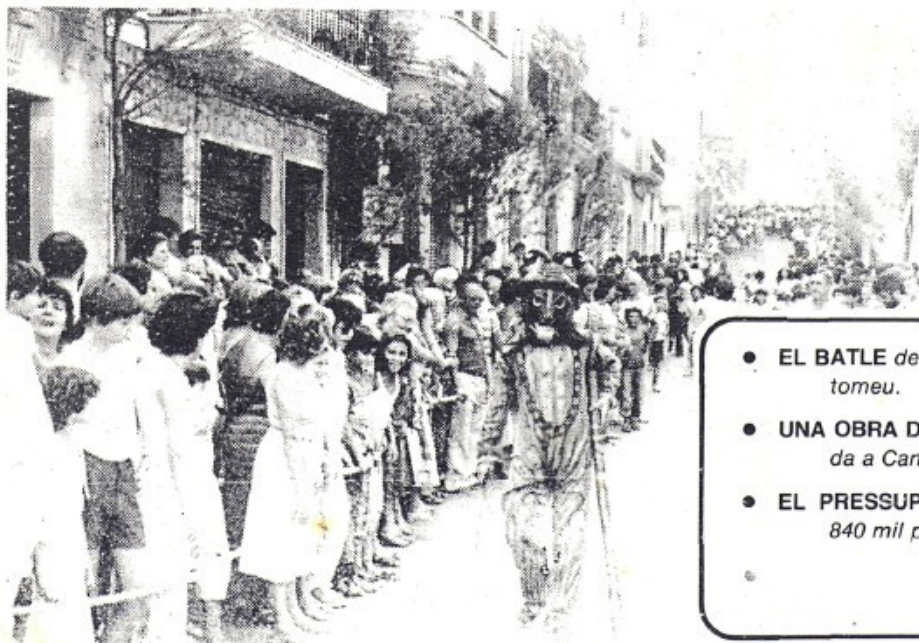
No oblidem que són les persones les que fan i viuen la festa; serem nosaltres mateixos els qui farem possible aquests dies de goig i gaubança. I aquesta alegria expansiva serà més ampla segons quin sia l'esperit amb què participarem en totes les manifestacions de joia popular.

Si, per una part, les tírries i rancors sols serveixen per a fer-nos més enfora dels altres, en canvi, l'admiració i la simpatia creen un aire propici per a la comunicació sincera i ens porten a fer-nos la vida lleugera i agradable.

I sobretot ara, per Sant Bartomeu, no deixem passar aquesta oportunitat, provem a viure-la amb aquella saba nova i amb il·lusió renovada, com velles i renovades semblen cada any les seculars danses dels nostres Cossiers.

O. ARBONA

- **EL BATLE** de Montuiri convida a les festes de Sant Bartomeu.
- **UNA OBRA D'ART**, pot ser del segle XVII, s'ha espanyada a Can Xorri.
- **EL PRESSUPOST** de les festes d'enguany supera les 840 mil pessetes.

Resum dels principals documents històrics

DOCUMENTS DEL SEGLE XIII

(Continuació)

1259, AGOST

Les esmentades Sança i Dolça venen a dita Catalana la part que els pertoca de dita alqueria Beniquinela per preu de 1.500 sous. Tot seguit Ramon Ferrer que s'ha de casar amb la sobredita Sança reconeix que el dot és de 600 sous reials de València que són 120 mazmodines d'or a raó de 5 sous la mazmodina, i afegeix per la virginitat de la novia i per augment o escreix 60 mazmodines.

1259, 1 DESEMBRE

Pere de Far ven a Pere Gener la meitat que té en el casal molí al pont quan se va a Montueri. (l'altra meitat és de Pere Cifre), en la porció de Nunó Sanç, i fa tot el molí un morabeti de cens. Per preu de 55 sous reials de València.

1265, JULIOL

Berenguer de Montbrú i Arnau de Montbrú, hereus testamentaris de Bernat Claver, venen a Tuir viuda de Berenguer Claver i mare de dit Bernat dues parts de la tasca que Guillem Delfi fa per l'alqueria Cerverola, terme de Montueri, porció de Nunó Sanç, franca d'agrar. Per preu de 20 lliures reials de València.

1265, 11 JULIOL

Berenguer Rabassa, habitador de Sineu, sa muller Donoria i el seu germà Bernat Rabassa venen a Arnau Burgues, fill de Burgues de Sabadell, dos morabetins censals que fa Jaume de Caldes per dues joves de terra que en nom seu té a l'alqueria Beniaziza, terme de Muntueri, i això és per pagar el dot de sa germana Sança que ha de contreure matrimoni. Per preu de 18 lliures.

1265, 30 SETEMBRE

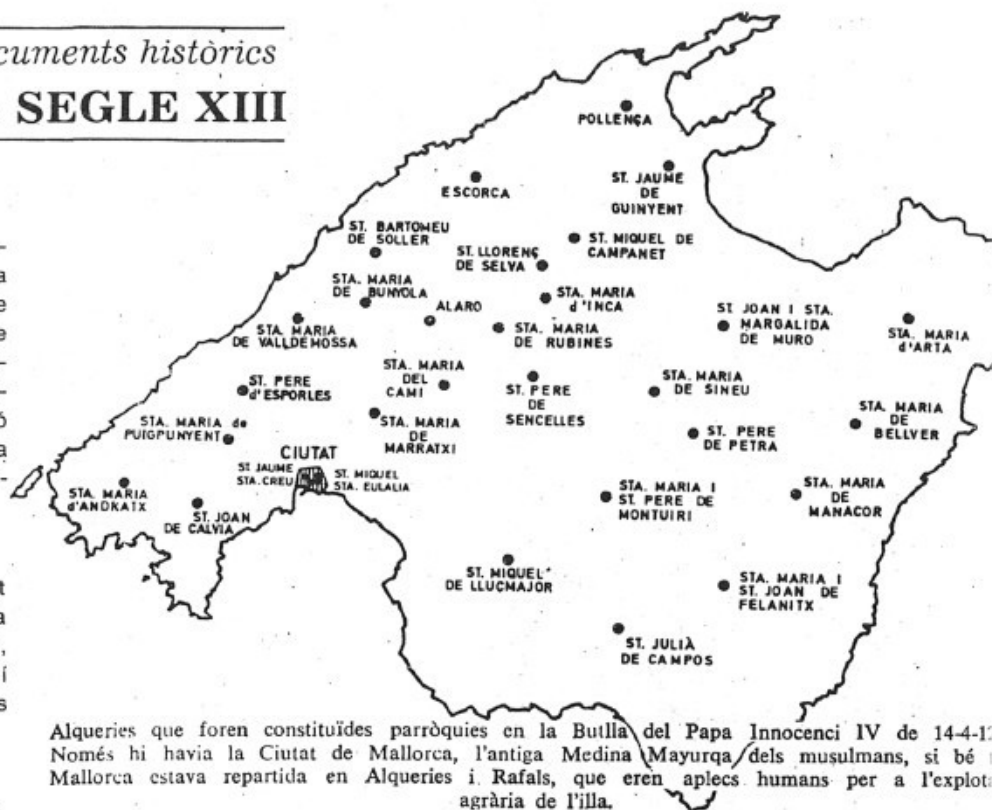
Guillem de Castellví, comanador de la Casa del Temple, estableix a Pere Barber un tros de terra situat a l'alqueria Mianes; confronta amb honor d'Arnau Burguet i camí que va a Manacor. A cens d'un morabetí d'or alfonsí en la festa de Nadal i 50 sous reials d'entrada.

1266

Servia l'església de Montuiri el prevere Goromir.

1268, 31 MARÇ

Pere de Bell-lloc i muller Berenguera venen a Pare Barber un tros de terra a l'alqueria Mianes, porció del Temple, terme de Montueri, que presta delme i tasca. Confronta amb els honors del comprador i ve-

nedor, puig de Mianes. Per preu de 40 sous reials de València. Firma fra Guillem Mascaró comanador de la Casa del Temple. Firma Guillem Gomir, prevere que serveix l'església de Santa Maria de Montueri, en poder del qual signà dita Berenguera.

1269, NOVEMBRE

Jaume de Vilaragut, prevere, ven a Jaume de Caldes un morabetí censal que li fa per la meitat del rafal Beniarrisch, franc d'alou, en el terme de Muntueri. Per preu de 28 lliures i mitja reials de València.

1273, 29 AGOST

Guillem Julià i muller Maria, habitants de l'alqueria Villafranca, terme de Montueri, concedeixen a Jaume de Sant Martí la fadiga de la primera venda d'aquell honor situat en dita alqueria Villafranca, tengut en alou franc. Per aquesta donació han rebut 10 sous reials. Entre els testimonis hi ha Ferrer de Sant Martí.

ALGUNES DEIXES

1279, juny. Testament de la dona Elisenda muller de Guillem Llistera, fet en poder de Guerau Triola, rector de l'església de Santa Maria de Montuiri, essent-hi presents per testimonis: Jaume de Caldes, Guillem Llistera, Guillem Mercader, Ponç Moya, Jaume Guordiola i altres. Nomena marmessors Guillem de Clusella, Pere

Martí i Joan Pasqual aquell que comprà l'alberg que fou del cavaller Berenguer Santa Oliva. Vol esser enterrada en el cementeri de Santa Maria de la Seu i deixa 40 sous per la sepultura i una bona «púrpura», 5 sous a sa filla Llorençona. A la muller de Bernat de Granollers 15 lliures i un llençol de seda nou i un capell. A la seva sarraïna Fàtima i de sa parenta filla de Saura de Pont que habita a Manresa (Lloret) la teca amb el seu contingut. A una nodrigada de Na Granollera 40 sous. A Na Cuca filla de Bernat Sabater 50 sous. A sa tia Saura de Prat la capa i sobretúnica vermella. A una altra tia la sobretúnica morada i a les dues ties els drets que li toquen sobre els béns de sa mare. Al clergue Berenguer de Prat, parent seu, cert objecte d'argent que va comprar a Berenguer argenter per 6 lliures. A Santa Riera als frares menors i dones de Santa Clara i Santa Margalida. A la viuda de Ferrer Oller, monja de Santa Margalida, un bon vestit a honor i honra de dita santa. Més deixa a totes les creus que aniran a la seva sepultura 12 diners. Al seu nebot Guillem Riera 15 lliures. Als frares predicadors i de penitència 50 sous a cada convent. A cada un dels tres hospitals dels pobres de Ciutat i a l'hospital d'Inca 2 sous. A l'obra de Santa Maria de Muntueri 25 sous i a les llànties 12 diners. A la Terra Santa 5 sous. A la casa dels captius, orde del Sant Esperit i Trinitat 2 sous. Al rector de Muntueri 50 sous. Fa altres deixes a parents i amics. Nomena hereus universals els pobres de Jesucrist. (Proft. 350 f. 15).

Ramon Rosselló Vaquer
(Continuarà)

Els lectors escriuen

Resposta del P. Josep Verd: Agraïment i rectificacions

Molt estimats amics i companys en el sacerdoci (Bartomeu Tauler i Baltasar Amengual): Agraesc moltíssim la memòria que heu fet en la «Bona Pau», de la meua insignificant personalitat; és una prova de bona i sincera amistat. Però he sentit moltíssim certes inexactituds en la vostra exposició, que procur corregir, per si trobau convenient una rectificació:

1) Que En Bernat Verd sigui un ascendent del nostre llinatge és solament una possibilitat, ja que l'únic que ho pot aclarir és En Joan «Porrerenc». El cas del picapedrer per fer les cases d'Alcoraia, a Montuïri, sols ho he sentit dir, no tenc cap document.

2) Dona Jerònima Arbona, la meua padrineta paterna, no es va casar a Can Collet, més tost a Ca'n Pere Verd. Qui s'hi va casar fou la tia Francisca.

3) Per Africa, no sols m'acompanyà En Toni Roca, puix també foren companys africans un bon grapat de montuïrers, que, si n'anomenam un, convé recordar els altres. En Toni Roca els recordarà tots.

4) Durant la guerra d'Àfrica no ocupàrem cap ciutat, puix sols érem Companyia Expedicionària, no d'atac. Just passàrem per dites ciutats, que anomenau a l'entrevista. Es coneix que no em vaig saber expressar bé. Gràcies per la vostra bona voluntat.

Perdonau la confiança d'escriure a mà, és que una catarata a cada ull m'impedeix escriure a màquina.

Com a correspondència a la vostra recordança d'amistat montuïrera, us escric aqueixa «cançó» que fa molts d'anys vaig compondre, per si la trobau digna de ser publicada a la «Bona Pau».

Afm. Josep Verd

NOTA DE LA REDACCIÓ: Podeu llegir-la a la 4ª plana.

Façana de la Rectoria de Montuïri. Són moltes les generacions que l'han contemplada així.

SOCIETAT DE CAÇADORS DE MONTUÏRI

El passat divendres dia 8 de juliol es va celebrar l'Assemblea General de socis. Pels temes a tractar es pot catalogar com la més important de les que se duen a terme al llarg de l'any, i la veritat és que l'assistència no fou molt nombrosa, si tenim en compte que la Societat compta amb 300 socis i a l'Assemblea vàrem esser uns cinquanta.

L'ordre del dia era el següent:

- Informació econòmica.
- Obertura de la caça.
- Eleccions a la Junta Directiva.
- Precs i preguntes.

a) Respecte a la informació econòmica, direm que la Societat tenia un saldo al seu favor de 429.039,34 Ptes. en data 8-07-83.

b) Obertura de caça: Normes que regiran fins al dia 15 d'agost, dia que comença la mitja veda.

Es va decidir lo següent:

A partir del proper dia 17 de juliol, es podrà caçar els dimecres, dissabtes, diumenges i festius. Els matins fins a les 9,00 hores i l'horabaixa a partir de les 6,00 hores fins a l'entrada de la nit. Durant aquests dies, just es podrà caçar amb cans o amb escopetes, per separat. Tots els socis han rebut la circular informativa explicant els dies i les hores relatives a cada modalitat.

c) Eleccions: Hi havia tres membres que renovar: acabaven el seu

mandat el tresorer (J. Beltran), el vocal (J. Alcover) i el Secretari (J. Martorell). Per a cobrir aquests llocs sols es presentaren tres socis, per tant no va esser necessari recórrer a les paperetes i foren elegits En Rafel Miralles, Biel Miralles i N'Antoni Ortiz; per tant la Junta Directiva actual és la següent:

President: Pere Cerdà, Vice-President: Jaume Gomila, Secretari: Biel Miralles Pizà, Tresorer: Rafel Miralles Ribas i Vocals: Francesc Isbert, Mateu Cerdà, Joan Garau, Antoni Ortiz, Felipe Pinteño, Antoni Socias i Baltasar Nicolau.

d) Altres precis i preguntes:

L'Assemblea va decidir que els socis que no paguin el carnet, abans del dia 17, després ho podran fer però amb un 20 % de recàrreg, per lo tant passarà a 3.600 Ptes.

Pel millor funcionament administratiu de la Societat, es prega als socis que domiciliïn el carnet per un banc o caixa.

Es va recordar la necessitat d'entregar una foto tamany carnet a la Societat, així com comunicar qualsevol canvi de domicili per part dels socis, doncs algunes circulars (cartes) no arriben al seu destí.

Montuïri, a 26 de juliol de 1983.

JAUME MARTORELL

A S'HA DIT QUE...

...hi ha molta brutícia per alguns boscs del nostre terme. Per exemple, a Ses Coves de Na Cotona hi ha pins en terra i molta fullaca. Tot això és focus de possibles incendis forestals. Bastaria una forta calorada, un vidre, un caçador que tiràs un cigarro... i el desastre dins ca nostra.

...la Societat de Caçadors va esser molt valenta anomenant els morosos de l'entitat... Algú hi ha afegit que tots —incluït l'Ajuntament— haurien de prendre exemple.

...la calor i olor de cremat o socorrat del foc de Randa del dia 21 de juliol arribaven fins a les cases de la vila. No es pogué dormir a causa de la calor i la calor sofocant que sofrírem. Aquest fet de Randa fa pensar amb el que es comentava dels perills de foc a Montuïri.

...tots n'hem estat i n'estam més que empipats per la sequetat i calor d'enguany... no es pot aguantar. Aquest estiu haurà passat de mida, principalment pels pagesos.

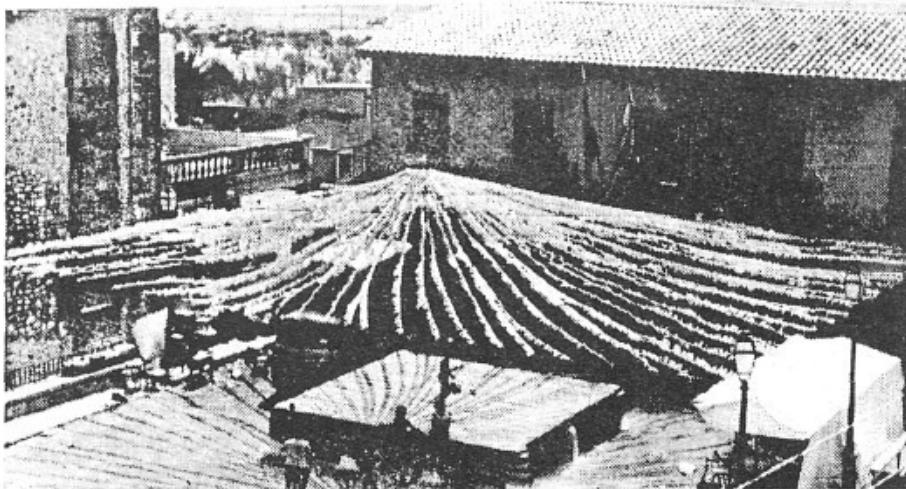
...els directius del C.D. Montuïri hauran fet «molta feina i pocs dobbers» amb la verbena de Llorenç Santamaria i En Tomeu Penya. Unes 100.000 Pts. de guany, més o manco, no justifiquen tants de maldecaps.

...ha estat alabat que els tres partits polítics acordassin responsabilitzar-se junts per a organitzar les Festes i el Torneig de la Llum... Que no podria esser així, sempre?

...pareix que ha passat l'enfado d'alguns membres del Patronat Municipal d'Esports, a rel de la «llista negra» apareguda durant la campanya electoral. Pensen organitzar la IV Setmana Poliesportiva Sant Bartomeu.

...un grup de joves i joves feren «huelga» (vaga) a la temporada de sequers d'albercocs. El motiu: una protesta econòmica sobre caixes i canyissos... Aqueixa joventut...!

...225.000 Pts. per l'obra teatral d'En Xesc Forteza enmig de Plaça, per St. Bartomeu, són moltes per uns i un

preu normal per altres. Uns al·leguen que l'Ajuntament és petit, i altres que val la pena.

...En Jaume Pocoví «Carmelo» ha firmat com a porter del Sant Gaietà de l.^a Divisió Nacional Juvenil. Apa, Jaume, per amunt!

...els diumenges dematins, davall l'ombra de la porxada dels Estanys, a sa Colònia, es discuteixen i resolen tots els problemes del poble. És que, a la «Moncloa» —com se l'anomena— hi fa bon estar, i davant un pitxer de «canya» es tracta amb decisió l'actualitat política, social i esportiva de Montuïri. Si voleu estar al corrent de les notícies, anau a la «Moncloa coloniera».

...l'animació i nombre de corredors de bicicletes fan «furor», aquest estiu. S'espera amb expectació la carrera local de la segona Festa de Sant Bartomeu. Els observadors esportius posen missions p'En Rupit i En Molondra, seguits d'En Biel Rei, Llorenç d'Algaida, Joan Llebre, Vicenç Rua, Llorenç de Sa Mata, Pere Cañellas, i altres que no s'anomenen, per donar el «golpe».

...a més de 40° hem arribat, a la darrera quinzena de juliol. Els termòmetres enregistraren la temperatura del segle.

...els qui durant deu anys han duit el cap envant del Torneig de la Llum han sol·licitat el «cambio». Enguany hi ha hagut una reestructuració. El nou Comitè —encapçalat per Joan Verger Jaume— s'ha assessorat dels vells. L'any que ve s'hauran de fer les sabates totsols.

Sa veu des carrer

En l'oferta del Puig

*Planer Puig de Montuïri,
talaïot d'un brau Castell,
d'on com pètals d'un fresc lliri
ton faldar rellisca bell,*

*amb Rotes de les llars velles
just maragdes de ton pit,
que amb mastegades roselles
et deixen envermellit.*

*Sols voldria que m'obrisis
les tombes dels nostres morts,
i amb ses cendres m'aclarissis
arnats secrets dels seus cors.*

*Quina llegenda escriuria
de quant vares talaïar,
mirant si la Corsaria
envaïa el nostre Pla!*

*Llegenda molt ben pastada
amb les gotes de suor,
de l'humil «Cova Celada»,
regalimant sa frescor*

*dins el cor dels nostres avis,
que amb son goteig tants de pics
refrescaven els seus llavis,
lluitant contra els enemics,*

*dels fogars de Montuïri
que congriaven el brull,
obert pel fogós deliri
de fer el poble d'avui.*

*Si fores fa molta estona
talaia del Poble Vell,
ara ets per nostra Patrona
d'amor i fe l'escambell,*

*que ens replega en eixa festa,
més acostats al Cel blau,
des d'on somreis més xalesta,
Mare de la Bona Pau.*

P. Josep Verd Palou, M.SS.CC.

ENTREVISTA AMB ELS DOS POLICIES MUNICIPALS DE MONTUÏRI

Fa unes quantes setmanes, a l'Ajuntament es feren unes oposicions per a cobrir una plaça de Policia Municipal. Fou ocupada per un montuïrer, En Llorenç Mayol, el qual juntament amb En Joan Verger, ja Policia amb experiència, són els encarregats de la Policia —esment— del poble.

A continuació oferim una entrevista amb cadascun d'ells. En primer lloc parla En Joan Verger.

JOAN VERGER

—Quants d'anys du com a Policia a Montuïri?

—Vaig entrar dia primer de març de 1968, fa quinze anys.

—Quines condicions foren necessàries per accedir a n'aquesta plaça?

—Mos feren un petit examen on mos demanaren: cultura general, uns quants d'articles del codi de Circulació i unes quantes Ordenances Municipals. També mos demanaven el carnet de conduir.

—Troba que han canviat molt les actuals?

—Actualment les condicions no han canviat molt; però filen més prim perquè hi ha més aspirants.

—La denominació de Policia Municipal és correcta a un poble com Montuïri?

—Crec que sí. Devers l'any 1972 va sortir un decret dictant que en els pobles de manco 5.000 habitants no es denominarien Polícies Municipals; però a l'any 1981 se mos va tornar denominar Polícies Municipals.

—El reglament de les Polícies Municipals que regia abans era comú a tota Espanya o cada municipi tenia el seu propi?

Joan Verger i Llorenç Mayol parlen de la seva tasca (quasi sempre rutinària), de les seves intervencions més desagradables (molt poques) i d'altres aspectes interessants.

—No, a cada municipi tenien un reglament que s'ha anat modificant.

—Segons tenc entès, està en tràmit un nou reglament de Policia Municipal a nivell de tota Espanya. Quines diferències bàsiques hi veu amb l'actual?

—N'hi ha moltes, sobretot amb el vestuari, ara s'està unificant un poc, començam a anar vestits iguals. En quant a l'horari, també hi ha una millorança en la distribució de serveis.

—Quines són les tasques més habituals que solen fer?

—Les més habituals són: el servei d'entrada i sortida d'escola, on passen 280 alumnes d'edats compreses entre els sis i catorze anys. Notificacions i circulació en general a tot el poble.

—Al llarg de la seva vida professional ha hagut de fer alguna acció un tant desagradable?

—Si n'he tengudes unes quantes, se més significativa va esser una dona, un poc perturbada, que se presentà a una casa dient que allà era ca seva, a la qual, juntament amb la Guàrdia Civil, la vàrem retenir a l'Ajuntament.

—També tindrà alguna anècdota de la que tenguí un bon record?

—No, no n'he tenguda cap, a n'aquest poble no passen massa coses.

LLORENÇ MAYOL

Ara és En Llorenç Mayol qui ens dona la seva opinió:

—Exactament quin temps fa que ets Policia Municipal?

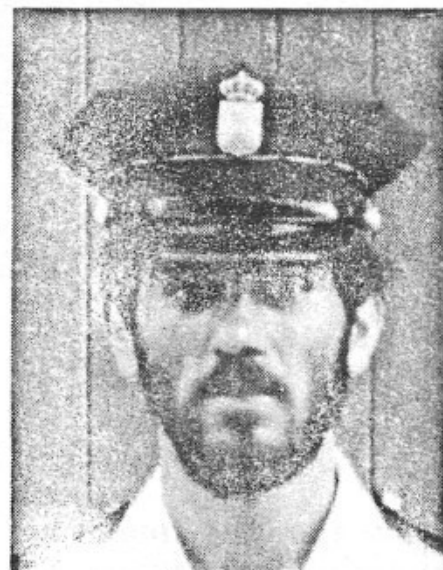
—Vaig ingressar dia 23 de febrer de 1981.

—L'oposició per accedir a n'aquesta plaça, la trobaves difícil?

—No, no l'hi vaig trobar massa. Mos feren un examen de cultura general, un damunt Administració Local i Codi de Circulació.

—Com vos repartiu l'horari de feina?

—Feim dos torns, un de dematí, que comença a les vuit fins que els alumnes han entrat a escola a les dues i mitja; un d'horabaixa, que comença a la sortida de l'escola a les quatre i mitja fins a les deu del vespre. El qui està d'horabaixa té tot el diumenge i el qui està de dematí té el dissabte tot lo dia.

Llorenç Mayol

—Què trobes del nou reglament que es vol aprovar, respecte del que està en vigor?

—Me pareix molt bé, perquè s'aniran unificant totes les Polícies Municipals.

—El concepte que té la gent de Montuïri del Municipal, que és així com el denomina el poble, creus que és bo?

—Crec que sí, noltros procuram fer-ho lo millor possible perquè els veïnats no tenguin queixes, cosa que és mala d'aconseguir.

—Entre les intervencions, n'has tenguda cap de desagradable o perillosa?

—Sí, en vaig tenir una molt desagradable, que va esser quan hi hagué l'accident a la carretera de Lloret, on hi perderen la vida tres persones.

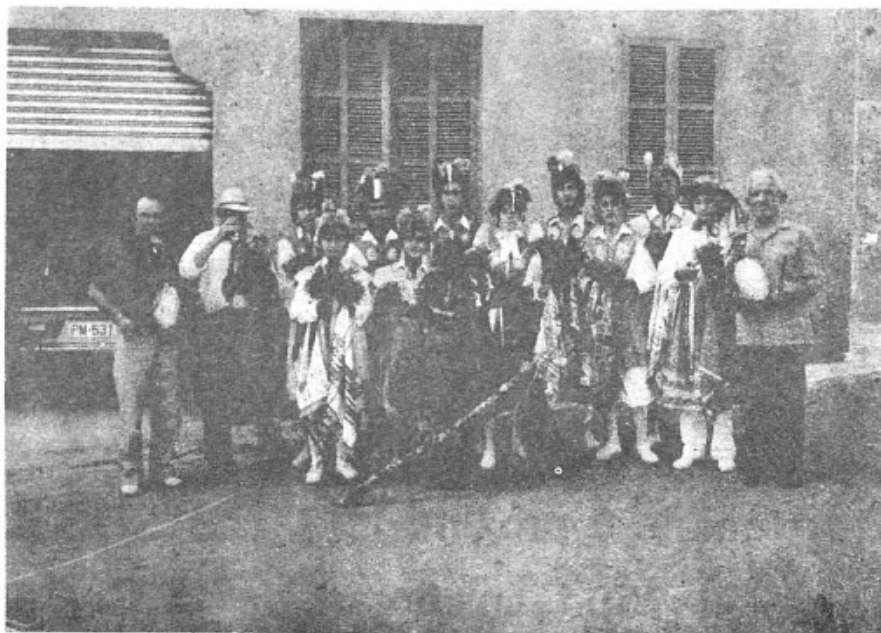
—També n'hauràs tengudes de les que tenguís un bon record?

—No, aquí tenim una feina rutinària i quasi mai sortim d'aquesta rutina.

—Les senyals de tràfic, sobretot les que prohibeixen l'estacionament, que hi ha a Montuïri, es respecten?

—Les d'estacionament crec que són les que més, en canvi hi ha les de renous i excés de velocitat són les que manco se respecten.

ANTONI MOLL I FONTIRROIG

Any 1977. Conjunt dels tocadors de fobiol, xeremies, cossiers i dimoni de Montuiri

Programa de les festes

DIA 14 D'AGOST, DIUMENGE

A les 21,30 h. Inauguració del «XI Torneig de la Llum».

DIES 18, 19 I 20 D'AGOST

Taller de caparrots en Es Dau per a al·lots.

DIA 20 D'AGOST, DISSABTE

A les 16 h. «Tir a la tórtora» a Sa Torre.

DIES 20 A 25 D'AGOST

Exposició de ceràmica de Richard Willis a «Ca Na Costa».

DIA 21 D'AGOST, DIUMENGE

A les 10,30 h. Jinkama de cotxes i motos a «Ses Jardines».

A les 17 h. Carreres de cavalls de trot i galop.

DIA 22 D'AGOST, DILLUNS

Exposició de fotografia, a la Sala Mariana, del Campament del Club d'Esplai.
Passacarrers i espectacle pels al·lots a la Plaça Major.

DIA 23 D'AGOST, DIMARTS

A les 19 h. Sortida dels Cossiers, Dimoni i Xeremies que ballaran les seves danses pels carrers del poble.

A les 21,30 h. Missa i veneració.

A les 23 h. Revetla i concert per la Banda de Música.

A les 23,30 h. Verbena en Es Dau.

DIA 24 D'AGOST, DIMECRES

A les 9 h. Albada al so de les xeremies.

A les 10,30 h. Sortida dels Cossiers i Dimoni.

A les 12 h. Ofici solemne amb sermó que predicarà el reverend D. Jordi Font i Font.

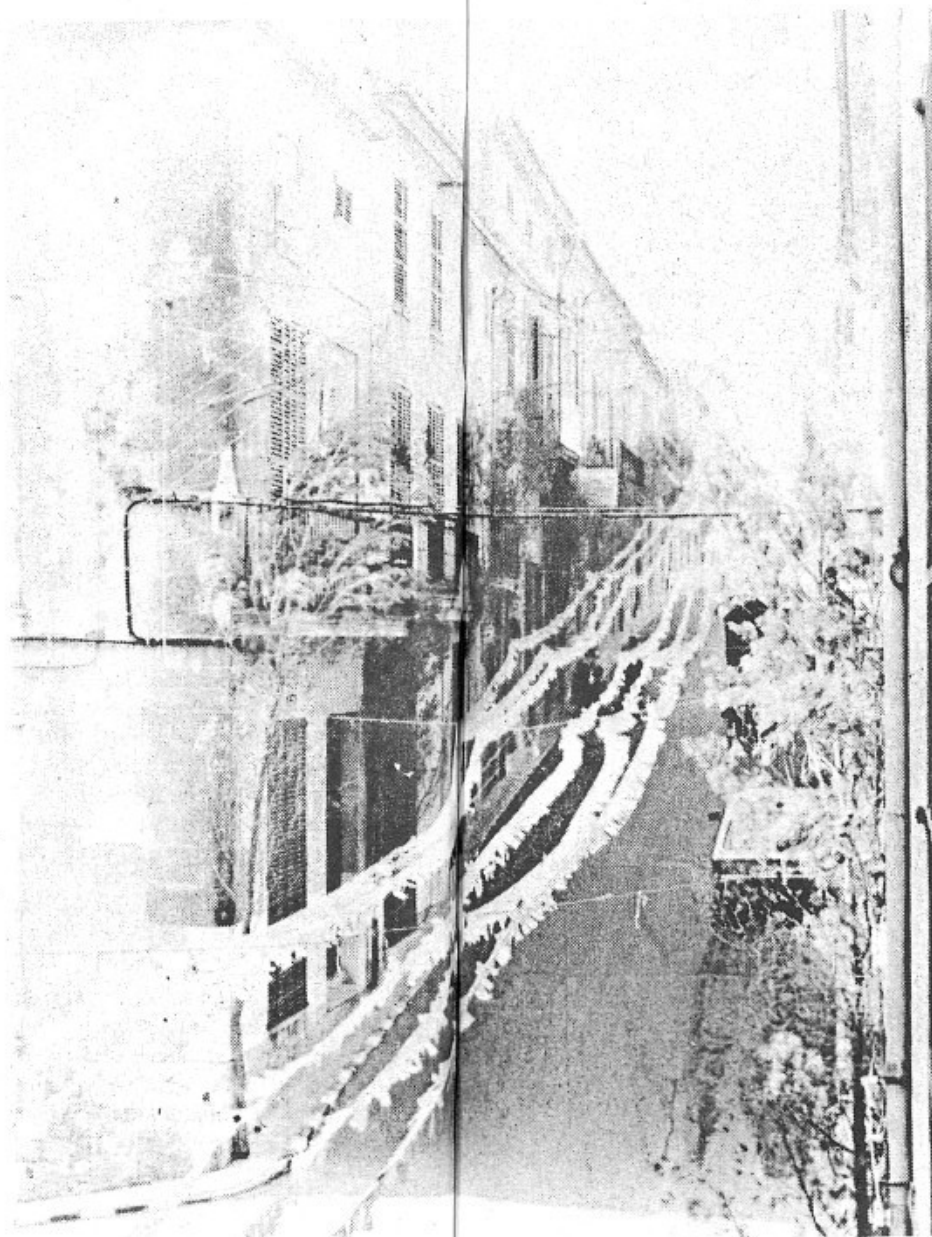
CONVITE FESTA

Amb motiu de les properes festes locals i volent fer-les extensives a tot el poble, se vos convida a participar als actes culturals, esportius i socials que se celebraran D. m. entre els 14 i 28 d'agost, corresponents a les festes del nostre patró Sant Bartomeu.

Aprofit l'ocasió per enviar-vos salutació a tots i desitjar-vos bones festes.

EL BATLE,
MIQUEL CARDELL MAYOL

Una estampa clàssica del dimoni de Montuiri a les corregudes de l'any passat: La gent no sols està pendent d'ell, sinó que fa lloc.

Sant Bartomeu 83

A les 12,30 h. Amollada de coloms per la Societat Colombòfila Local.

A les 13 h. Recepció per a tota la gent a l'Ajuntament i ball dels Cossiers.

A les 18 h. Finals del «XI Torneig de la Llum».

A les 20,15 h. Partit de futbol MONTUÏRI - SANTANYÍ.

A les 22 h. Entrega de trofeus de l'«XI Torneig de la Llum».

A les 22,30 h. Concert per la Banda de Música.

A les 22,30 h. Desfilada de les «Majorets de Montuiri» acompanyades per la banda de trompetes i tambors de Felanitx dirigits p'En Simonet.

A les 23 h. Verbena en Es Dau.

DIA 25 D'AGOST, DIJOUS

A les 10 h. Sortida de Plaça: primer sector de les carreres de bicicletes.

A les 11,30 h. A la Plaça, corregudes de cintes i joies, estirar corda, pal ensabonat.

A les 15 h. Sortida de Plaça, segon sector de les carreres de bicicletes.

A les 22,30 h. A la Plaça, Comèdia Mallorquina per petits i grans a càrrec de la Companyia d'En Xesc Forteza amb l'obra «Poques Vergonyes, S.A.».

A les 0,01 h. Traca final.

DIES 26, 27 I 28 D'AGOST

«IV SETMANA POLIESPORTIVA SANT BARTOMEU 83».

Tenis, futbol, ping-pong i balonmano.

FESTA POPULAR

La nit de revetla,
entonem cançons,
amb la nostra llengua,
sense repressions.

Que per divertir-vos
no volem cap guany,
volem que a la festa
ningú sia estrany.

I que la gent surti
de dins els enfonys,
que se senti unida,
malgrat els seus bonys.

JAIIME SANTANDREU

UN DETALL ARTÍSTIC FET MALBÉ, A CAN XORRI

Dins la façana del portal rodó mallorquí de Can Xorri hi havia una gàrgola o canata, en forma de boca d'animal per a vessar l'aigua de les teulades. Segurament n'hi hagué l'acabà de destrossar. No sabem si s'han guardat les restes, però valdria la pena recuperar una obra d'art tan ben esculpida, i que pot ser del segle XVII.

EL PRESIDENT CAÑELLAS A MONTUÏRI

El passat dimecres, 3 d'agost, va visitar aquest municipi l'Ilm. Sr. President de la Comunitat Autònoma de Balears, don Gabriel Cañellas Fons amb la finalitat de prendre contacte amb la realitat de Montuïri i la seva problemàtica. Es va reunir amb les entitats més representatives de la vila, escoltant i prenent nota de les necessitats i sol·licituds que li presentaren.

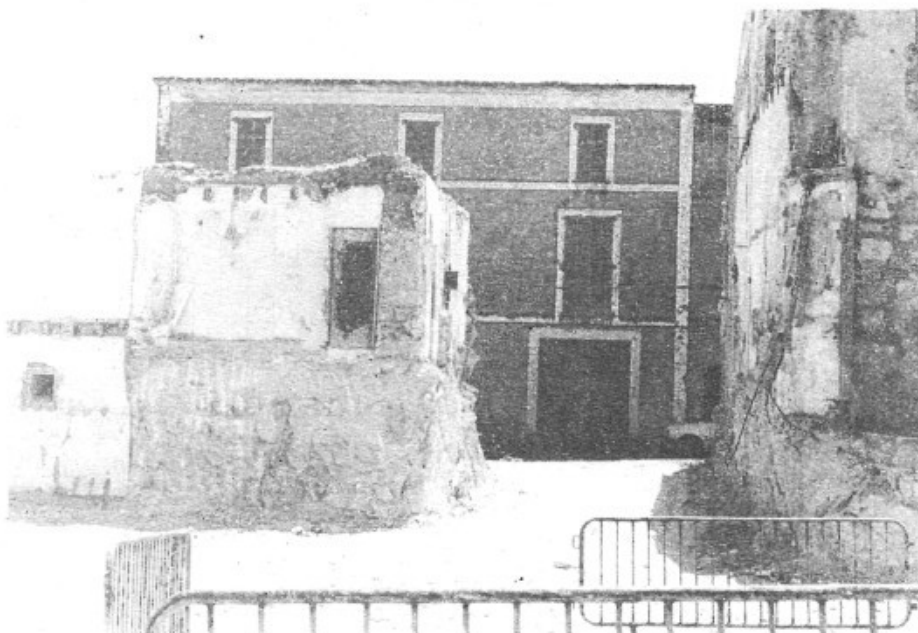

Gabriel Cañellas

25 anys enrera

16 Agost 1958

Amb motiu del desè aniversari de la Peregrinació Nacional de Joves a Santiago de Compostela, un grup de 40 montuïrers —homes, joves i al·lots— han participat a la Peregrinació Diocesana de Cura.

A l'antiga casa de Can Socies del Carrer Major s'ha tomat la major part de l'edifici per a construir-hi una oficina de la Caixa d'Estalvis «Sa Nostra». Llàstima que l'Ajuntament no n'hagi pogut comprar una part per a destinar-la a espai verd.

PRIMERA SETMANA ANTIARMAMENTISTA DE MONTUÏRI

Els dies 26, 27 i 29 de juliol, un grup de joves del nostre poble varen organitzar unes vetlades de mentalització antiarmamentista i d'objecció de consciència. El programa era aquest:

DIMARTS, 26: Una xerrada sobre l'objecció, per un grup del «Moviment d'Objectors de Consciència» de Ciutat.

DIMECRES, 27: Taula rodona sobre carrera armamentista: conseqüències i solucions. Hi participaren representants dels distints partits polítics, del grup «Artesans de la pau» i un objector de consciència.

DIVENDRES, 29: Projectió d'una pel·lícula i diapositives sobre el mateix tema.

Aquestes reunions tingueren lloc al local de l'Obra Cultural i als baixos de l'Ajuntament.

EL PRESIDENT DEL C.I. AMB LA PREMSA FORANA

El nou President del Consell Insular, Jeroni Albertí, tingué l'amabilitat de posar-se amb contacte amb la premsa forana convidant-nos a un sopar, a Santa Magdalena d'Inca, el passat 19 de juliol.

Entre altres coses exposà les principals preocupacions del Consell, com són, per una part la d'identificar-se amb el sentir dels mallorquins després de detectar-lo; fer-li arribar, per part nostra, el bategar

del poble; ésser —el Consell— el vehicle que faci arribar les inquietuds de la gent d'aquí al govern de Madrid; promoure una gran campanya de normalització de la nostra llengua a partir del proper setembre. Manifestà l'alegria de poder comptar per a aquestes tasques i, sobretot, per la dita normalització, amb la *Prensa Forana* ja que n'és entre altres aspectes, un mitjà eficaç. I per a tals empreses, pensa també correspondre econòmicament.

Noves inquietuds i considerats projectes sorgiren tant per part del President com de nosaltres, els quals foren llargament debatuts i ponderats.

Jeroni Albertí

LA PRIMERA PERMANENT DE L'AJUNTAMENT NOU

Quasi després de dos mesos de la presa de possessió, va celebrar el nou Ajuntament la primera sessió municipal permanent, i també el primer plenari extraordinari, dia 21 de juliol.

La major part dels assumptes tractats foren de pur tràmit (despatx ordinari, aprovació i ratificació de pagaments, permissos d'obres i devolució de fiances). Endemés, l'aprovació del compte de recaptació, que en manco d'un mes s'ha cobrat del 80 % de l'impost de circulació del 1983. Torna quedar, com cada any, el 20 %, del que un 10 % pertany als malpagadors i l'altre 10 % als vehicles que han canviat de propietari, i no tenen la documentació al dia. Pareix que hi ha intenció, per part de l'Ajuntament, de fer el nou padró del 1984 amb aquest 10 % de baixes, i també fer els embargaments corresponents a l'altre 10 %.

— Incrementar amb un 9 % les retribucions al *personal*.

— Aprovar una suplementació de crèdit de 600.000 Pts. per a la partida de *Festes*.

— Adjudicar la contractació del *pes municipal* al mestre d'obres Josep Cerdà, per la quantitat de 1.175.000 Pts.

— Aprovar la certificació de més d'un milió de pts. d'obra realitzada al Consulti local.

— Contractar, a proposta de la presència, Na Dolores Pinteño per a la neteja dels Edificis Públics, amb un sou de 300.000 Pts. anuals, endemés de l'estança gratuïta a la Casa de les Escoles.

— També s'informà de les subvencions rebudes, i que havia demanat el passat Ajuntament:

— 119.000 Pts. per a activitats esportives del 4rt. trimestre del 82.

— 140.000 Pts. per l'actual curset de natació.

— 40.000 Pts. per a activitats a realitzar per la Fira.

— Més d'un milió de Pts. per a l'ampliació del Cementeri Municipal.

— Més d'un milió de Pts. per a la prolongació de l'Avinguda Es Dau.

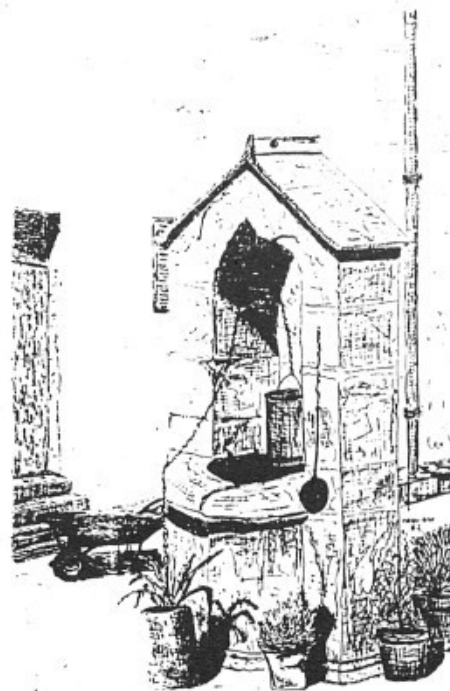
PRESSUPOST PER A LES FESTES DE SANT BARTOMEU 1983

El Regidor de Cultura presentà el pressupost per a les Festes de Sant Bartomeu d'enguany:

	pessetes
Focs artificials inauguració	
XI Torneig Llum	20.000
Tallers de caparrots i teatre per a al·lots	60.000
Tir a la tórtora	5.000
Jimkama de cotxes i motos	10.000
Carreres de cavalls	65.000
Cossiers i Dimoni	84.000
Focs artificials	67.200
Refresc a l'Ajuntament	9.000
Trofeu partit amistós (Montuiri-Santanyi)	10.000
Cintes, pollastre i sabó	4.000
Carreres de bicicletes	75.000
Teatre a Plaça	225.000
Lloguer de cadires	6.500
Jornals per a enramellar i dur pins	35.000
Paperí	17.000
Xeremiers	15.000
Il·luminació	56.000
Donatiu a les monges	4.000
Permissos Govern Civil	1.000
Programes	60.000
Drets d'autor	12.000

TOTAL 840.700

Vet aquí el pressupost aproximat per a aquestes Festes. Si bé, s'esperen 4 o 5 subvencions de 10.000 Pts., lo qual farà que quedi el total en unes 800.000 Pts.

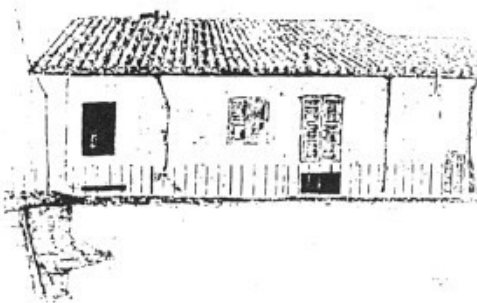
ACAMPADA DEL CLUB D'ESPLAI

Una trentena de ninets, acompanyats per monitores, monitors i mares cuineres ho passaren de lo millor a l'acampada del Club d'Esplai. L'aigua i paisatges de Cala Sequer i Cala Antena (Cales de Mallorca) els feren ganes de quedar-hi.

CURSET DE NATACIÓ

Mig centenar de montuïrers participen en el curset de natació, que sota la direcció d'En Pere Palou, organització del Patronat Municipal d'Esports i subvenció del C.G.I. es du a terme a Algaida, durant la darrera quinzena de juliol i la primera d'agost.

G. GOMILA

LA PRIMERA PLENÀRIA

A les 9,30, va començar la sessió plenària, en la que tots els punts s'aprovaren per unanimitat, o sigui per onze vots a favor. I foren els següents:

XI TORNEIG DE LA LLUM

SANT BARTOMEU 83

Camp de futbol Es Revolt. Agost 1983

Organitza C.D. Montuïri

EQUIPS PARTICIPANTS

- ALEVINS: Cide, La Salle, Porreres i Montuïri.
- INFANTILS: Cide, Espanya, La Salle i Margalidà.
- JUVENILS: Cide, Sant Gaietà, Santanyí i Verge de Lluc.
- REGIONAL: Algaida, Espanya, Porreres i Montuïri.

CALENDARI GENERAL

Diumenge, 14

- 21 hores: Arribada dels equips participants.
- 21,30 h.: INAUGURACIÓ I PRESENTACIÓ D'EQUIPS.
- 22,30 h.: Partit inaugural SANT GAJETÀ - VERGE DE LLUC.

Dilluns, 15

- 19 hores: ESPANYA - LA SALLE (Infantils).
- 20,30 h.: MONTUÏRI - CIDE (Alevins).
- 22 hores: MONTUÏRI - ALGAIDA (Regional).

Dimarts, 16

- 21 hores: CIDE - MARGALIDÀ (Infantils).
- 22,30 h.: CIDE - SANTANYÍ (Juvenils).

Dimecres, 17

- 21 hores: PORRERES - LA SALLE (Alevins).
- 22,30 h.: PORRERES - ESPANYA (III div./Regional).

Diumenge, 21

- 19 hores: TERCER I QUART LLOCS INFANTILS.
- 20,30 h.: FINAL INFANTILS.
- 22 hores: FINAL REGIONAL.

Dilluns, 22

- 19,45 h.: TERCER I QUART LLOCS ALEVINS.
- 21 hores: TERCER I QUART LLOCS JUVENILS.
- 22,30 h.: TERCER I QUART LLOCS REGIONAL.

Dimecres, 24

- 17,15 h.: FINAL ALEVINS.
- 28,30 h.: FINAL JUVENILS.
- 20,15 h.: MONTUÏRI - SANTANYÍ (Amistós regional/III divisió).
- 22 hores.: ENTREGA DE TROFEUS I CLOENDA.

TORNEIG DE FUTBITO

Amb molta expectació es desenrotllen partits del torneig de futbito. Cada divendres i dissabte dona gust passar p'Es Dau i veure l'animació entre els jugadors i públic. Creim que ha estat un encert, ja que ha ocupat la gent els vespres de calor i cent-cinquanta joves i «carrozas» practiquen l'esport cada setmana. Enhorabona a l'organitzador Raimundo Arbona i als àrbitres que han aconseguit la serietat del Torneig i el seu bon funcionament!

La classificació, a 16 de juliol i a manca de quatre jornades, és la que a continuació oferim. Recordem que acaba el dissabte 13 d'agost i que els quatre primers equips montuïrers jugaran, per sistema eliminatòries, el Torneig «Setmana Roliesportiva Sant Bartomeu 83». També que, possiblement, una selecció local s'enfrontarà al campió de cada any «Tallers Salvà».

Classificació (a manca de quatre jornades)

1. Can Pieres: 20 punts.
2. Can Toni: 19.
3. Algaida: 14.
4. Pina A: 13.
5. Es Centre de Porreres: 12.
6. Can Tomeu A: 10.
7. Porreres: 10.
8. «Seguridad y Limpiezas»: 9.
9. Músic-Bar Es Dau: 8.

10. Lloret: 8.
11. Volàtils: 6.
12. Can Tomeu M: 5.
13. Pina B: 4.
14. Filigranes: 1.
15. Can Pieres B: 1.

— 10 partits jugats: Can Pieres A, Can Toni, Algaida, Pina A, «Seguridad y Limpiezas» i «Can Pieres B».

— 9 partits jugats: Es Centre, Can Tomeu A, Músic Es Dau, Lloret, Volàtils, Can Tomeu M, Pina B i Filigranes.

— 8 partits jugats: Porreres.

Sopa de lletres: 12 parts del cos humà.

S	P	A	C	C	U	E	P
A	A	B	D	O	M	E	N
N	N	B	I	L	F	A	T
G	X	W	O	Z	S	Y	Ç
T	A	X	L	E	N	B	A
E	O	L	Y	U	M	C	R
N	O	U	P	I	N	X	B
C	U	I	X	A	T	I	D

DEMOGRAFIA

DEFUNCIONS

Dia 7.— Margalida Trobat Trobat, de 73 anys, casada, «Hortolana».

Dia 24.— Melsion Rigo Miralles, fadrí, de 88 anys, «Muix».

NAIXEMENTS

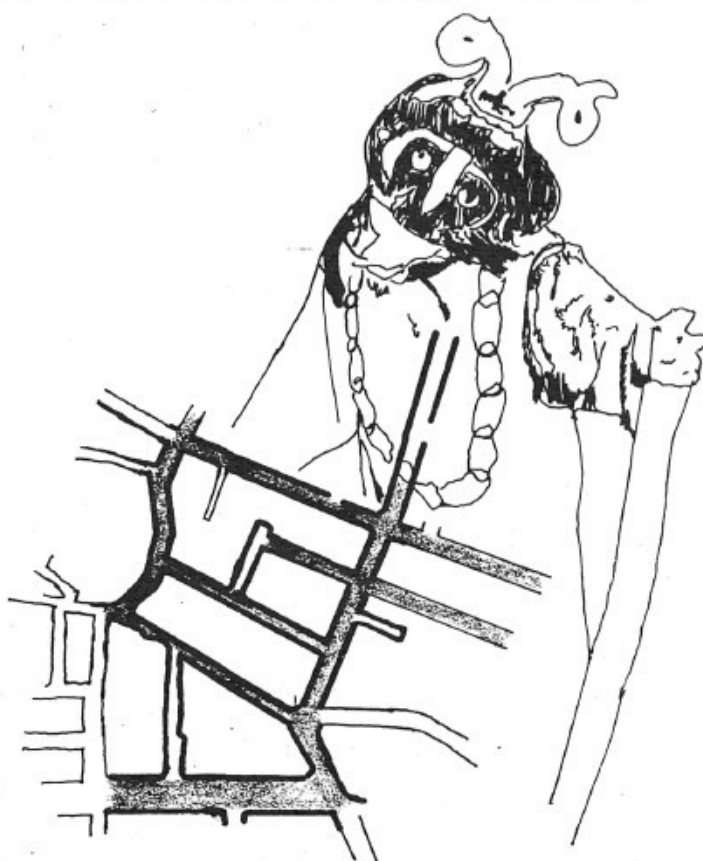
Dia 11.— Francesc Fernández Munar, fill de Pedro i de Margalida.

La Tórtora

La tórtora, o tórtora, és un aucell de l'ordre dels Columbiformes, al qual també pertany el colom, encara que aquella és un poc més petita. El seu plomatge és terrós-vermellenc, i blanc. Sol freqüentar les garrigues i les voreres dels conradissos al migjorn de Mallorca. Fa el niu en arbres, un niu fràgil enllestit només amb un parell de branquetes gairebé en equilibri inestable. És un aucell migrador, el qual sols es veu a Mallorca durant l'època estival. El seu nom científic és **Streptopelia turtur**. Sobre aquest aucell, el Cançoner ens dona una cançó que diu:

**¿Saps la tórtora que fa
en perdre sa companyona?
Tant si viu poc com estona,
sempre tota sola va**

De quin carrer surt aquest personatge el dissabte de la festa de Sant Bartomeu? Situa't i posa el nom de cada carrer dels assenyalats en el plànol.

ENDEVINALLES

1. En Guillem, En Bernat i En Vicenç, surten de passeig portant capell, els quals són de colors diferents: groc, blau i vermell. En cap cas coincideix la inicial del color amb la del nom del jove. Una ventada fa volar el capell d'En Guillem, i el del capell blau li recolleix de davall un cotxe. Quin capell volà?, quin d'ells el va recollir?

2. Les edats de tres germans sumades dues a dues donen 5, 7 i 8 anys respectivament. Quants anys té cadascun?

3. Prenguem dos daus, els tiram i multiplicam entre sí els dos números que han sortit. Si el producte obtingut és imparell, vos don vint duros; si és parell, me'ls donau a mi. ¿Qui du les de guanyar?

4. Sabent que l'aigua de la mar té un 3 % de sal, quina quantitat s'haurà d'afegir a 60 Kgrs. d'aigua de la mar per rebaixar la concentració de sal fins a un 2,5 %?

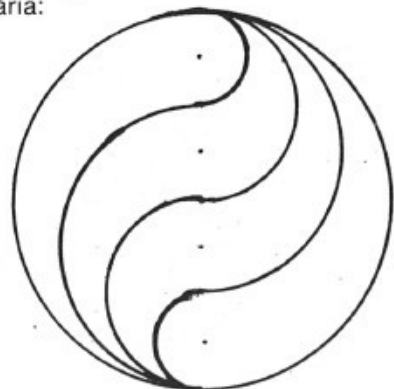
5. Dues pageses porten en total 100 ous al mercat. Una en porta més que l'altra, però al cap del dia varen aconseguir la mateixa quantitat de doblers; un cop venuts tots els ous. Lla-

vors la primera dona va dir a la segona: Si jo hagués portat tants ous com tu n'hauria tret 15 monedes. L'altra li contestà: i si jo hagués venut els que tu portaves me n'haurien donat 6 2/3 de monedes. Quants ous portava cadascuna?

Solucions al passatemp de juliol

L'antiguitat dels nostres amics socis de futbol és: En Jaume 8 anys i En Toni 4 anys.

Divisió del cercle en quatre parts iguals per tres línies de la mateixa llargària:

JO HE SOMIAT UNA ESGLÉSIA

*Jo he somiat una església
neta de pols
i que havia abandonat
les formes del passat,
i els gestos d'abans.*

*Jo he somiat una església
tota atenta al demà de Déu
que s'està pastant ja
en la massa humana.*

*Jo he somiat una església
que sabia comprendre-ho tot,
i que sabia estimar-ho tot.*

*Jo he somiat una església
sense cap pretensió de conquesta
i que havia canviat la llum i l'encens
per la inquietud i la senzillesa.*

*Jo he somiat una església
esperonada per la fe
que no anuncia ja a cops de veritat
el que cal creure
per ser un dia salvats.*

*Jo he somiat una església
que no era ja cap autoritat,
i que no se'n recordava
d'inclinar el cap.*

*Jo he somiat una església
que no s'amagava
darrera belles paraules,
sinó que en la seva nuesa
deia la veritat.*

*Jo m'he somiat a mi mateix
cercant-me a mi mateix,
i descobrint Déu
en una església feta d'homes.*

La Mare de Déu morta (15 d'agost).

Diuen papers dels segles medievals que era corrent interpretar balls i cançons dins l'església, durant la nit anterior, en el transcurs de la qual la Mare de Déu era vetllada.

FI DE CURS DEL MOVIMENT CRISTIÀ DE JOVES DE POBLES

Un grup de joves i al·lotes de la vila segueixen en el Moviment cristià de pobles, i tingueren l'Assemblea de fi de curs a Consolació de Sant Joan, juntament amb una cinquantena de joves d'altres llocs. Durant aquest any, s'ha profunditzat en el coneixement de la realitat del país, i en la descoberta de l'Evangeli.

COMPTES DEL PRIMER SEMESTRE 1983 (COMPTES ORDINARIS)

	Entrades	Sortides
GENER	57.750	120.491
FEBRER	105.284	125.907
MARÇ	101.248	121.489
ABRIL	85.105	106.989
MAIG	57.846	86.412
JUNY	64.596	105.354
TOTAL	471.829	666.642

Dèficit: 194.813. pessetes.

Nota: Aquí no es compten les 77.000 Pts. mensuals del lloguer del Restaurant del Puig ni les obres que s'han duit a terme. Més envant; informarem dels COMPTES EXTRAORDINARIS.

Economia Parroquial

MONTUÏRERS AL CURSET DE CATEQUESI DE TARRAGONA

Les Diòcesis de Catalunya i Balears han organitzat la III.^a Escola d'Estiu per a catequistes. L'assistència fou d'unes 450 persones: De Balears, érem uns 40, i de Montuïri tres. En el marc de la Universitat Laboral de Tarragona, es desenrotllà un ample curs d'onze departaments que donà moltes iniciatives per a l'educació en la fe de nins, adolescents i joves. Estam segurs que aquesta Escola donarà els seus fruits dins les nostres comunitats.

